

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮНИЙ
АСУУЛГА

14201 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг,
Их эзэн Чингис хааны нэрэмжит талбай 1,
Төрийн ордон, Утас: 26-70-16, Факс: 32-70-16
E-mail: stategreathural@parliament.mn
<http://www.parliament.mn>

2018. 10. 01 № 41

Асуулга тавих тухай

Сүүлийн жилүүдэд хүүхэд хулгайлах, хүн сураггүй алга болох, түүний дотор хүүхэд, эмэгтэйчүүд сураггүй алга болох тохиолдол өсөж, тухайн үйлдлийн ард хүн хулгайлах, худалдаалах гэмт хэрэг нууцлаг байдлаар үйлдэгдэж байж болзошгүй гэсэн хардлагыг төрүүлээд байна. Тодруулбал, сүүлийн жилүүдэд Улаанбаатар хотод болон орон нутагт хүүхэд хулгайлсан, сураггүй алга болсон тохиолдлууд бүртгэгдэж, зарим хүүхэд өнөөдрийг хүртэл олдоогүй байна.

2017 оны байдлаар дэлхийд 12,3 сая хүн боолын хөдөлмөр, бэлгийн мөлжлөгт өртөж хохирсон байх бөгөөд тэдгээрийн 56 хувь нь охид, эмэгтэйчүүд байна. Монгол Улсын хувьд 2018 оны 8 дугаар сарын байдлаар сураггүй алга болсон гэж бүртгэгдсэн 5977 хүн байгаагаас 2851 хүүхэд, 2018 оны 9 дүгээр сарын байдлаар хүн хулгайлсан гэмт хэргийн хохирогч болсон 7 /өмнөх оноос 3.5 дахин өссөн/, хүн худалдаалсан гэмт хэргийн хохирогч болсон 7 /өмнөх оноос 40%-аар өссөн/, бэлгийн мөлжлөгийн хохирогч болсон 4 /өмнөх оноос 4 дахин өссөн/ хүн байна гэсэн статистик мэдээллийг Цагдаагийн ерөнхий газраас гаргасан байна. Зөвхөн албаны тоо баримтыг дурдахад ийм дүн харагдах бөгөөд албаны тоо баримтын гадуур, хяналтгүй хэдэн хүүхэд, эмэгтэйчүүд энэ гэмт хэргийн золиос болсныг тогтоох боломжгүй нь энэ асуудалд Улсын Их Хурал, Засгийн газар, хууль хяналтын байгууллагууд онцгойлон анхаарал хандуулах цаг болсныг харуулж байна.

Хүн хулгайлах, худалдаалах гэмт хэрэг нь дэлхийд үйлдэгдэж байгаа гэмт хэргүүдээс хамгийн хүнд гэмт хэрэгт тооцогдож, хар тамхи, хүн амины гэмт хэргээс ч илүү хариуцлагын хүнд зохицуулалттай байхаар хуульчлагдсан байдаг.

Гэтэл Эрүүгийн хуулийн 13.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт "Биеийг нь үнэлүүлэх, бусад хэлбэрээр бэлгийн мөлжлөг, хүчирхийлэлд оруулах, боолчлох, түүнтэй ижил төстэй нөхцөлд байлгах, эд, эрхтнийг авах, албадан хөдөлмөрлүүлж мөлжих зорилгоор ...эрхшээлдээ оруулан элсүүлсэн, тээвэрлэсэн, орогнуулсан, дамжуулсан, хүлээн авсан бол хоёр жилээс найман жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ." гэж, мөн хуулийн 13.2 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт "Хохирогчид хүч хэрэглэж, хүч хэрэглэхээр заналхийлж, хууран мэхэлж, эсхүл сэтгэцийн өвчтэй, согтуурсан, мансуурсан, сэтгэцийн үйл ажиллагаа нь түр сарнисан, бусад өвчний улмаас биеэ хамгаалах, эсэргүүцэл үзүүлэх чадваргүй байдлыг ашиглаж эрхшээлдээ оруулан авч явсан бол нэг жилээс таван жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ." гэж, мөн зүйлийн 2 дахь хэсэгт "Энэ гэмт хэргийг хүүхэд, жирэмсэн эмэгтэйг мэдсээр байж, хоёр, түүнээс олон хүнийг хулгайлж, зохион байгуулалттай гэмт бүлэг үйлдсэн бол хоёр жилээс найман жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ." гэж тус тус заасан нь хариуцлагын зохицуулалтын хувьд хэт бага, тухайн гэмт хэргийн хохирогчийн бие махбодь, сэтгэл санааны хохиролд дүйцэхгүй, гэмт хэрэг үйлдэгчийг өөгшүүлсэн, дахин үйлдэгдэх нөхцөлийг бүрдүүлсэн, тухайн гэмт хэргийн хохирогчдын тоо буурахгүй байх, гэмт хэрэг үйлдэгч, завдагчийн тоо өсөх үндэслэл болж байна.

0000000115

Эрүүгийн хуулийн 17.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт “Бусдын эд хөрөнгийг хүч хэрэглэхгүйгээр, нууцаар, хууль бусаар авсан бол ...таван жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ.” гэж, мөн зүйлийн 2 дахь хэсэгт “Энэ гэмт хэргийг ...орон байр, агуулахад нэвтэрч, ноцтой хохирол учруулж, их хэмжээний эд хөрөнгийг хулгайлж... үйлдсэн бол хоёр жилээс найман жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ.” гэж, мөн зүйлийн 3 дахь хэсэгт “Энэ гэмт хэргийг байнга үйлдэж амьдралын эх үүсвэр болгосон, зохион байгуулалттай гэмт бүлэг үйлдсэн бол таван жилээс арван хоёр жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ.” гэж тус тус заасан.

Гэтэл бэлгийн мөлжлөг, хүчирхийлэлд оруулах, боолчлох, түүнтэй ижил төстэй нөхцөлд байлгах, эд, эрхтнийг авах, албадан хөдөлмөрлүүлж мөлжих зорилгоор хүн хулгайлсан, худалдаалсан, их хэмжээний ашиг олсон этгээд зүйлчлэлээсээ хамааран хоёроос найман жил хорих ялаар шийтгүүлэхээр байгаа юм. Улсын Их Хурлын гишүүн миний бие дээрх хуулийн зохицуулалтуудыг Үндсэн хуулиар олгогдсон хүний халдашгүй чөлөөтэй байх, амьд явах эрхийг эд хөрөнгөтэй байх эрхээс дордуулан үзсэн, үр дүн багатай хуулийн зохицуулалт гэж үзэж байгаа бөгөөд асуудал хариуцсан сайдын хувьд Танд хандан дараах асуулгыг тавьж байна. Үүнд:

1. Хүн хулгайлах, худалдаалах гэмт хэргийг таслан зогсоох, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр ямар бодлого барьж ажиллаж байгаа тухай;
2. Дээрх чиглэлээр хийж гүйцэтгэсэн ажил, тодорхой ямар үр дүн гарсан талаар;
3. Хуулийн зохицуулалтыг өөрчлөх, хариуцлагын тогтолцоог чангаруулах талаар ямар саналтай байгаа болон Засгийн газар, Хууль зүй, дотоод хэргийн яам, холбогдох хууль хяналтын байгууллагын зүгээс тус асуудлаар ямар ажил санаачлан хийж хэрэгжүүлсэн, цаашид ямар бодлого барьж ажиллаж байгаа талаар.

Асуулгын хариуг Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 33 дугаар зүйлийн 33.3 дахь хэсэгт заасан хугацаанд ирүүлж, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы нэгдсэн хуралдаанд сонсгохыг Танаас хүсье.

Хувийг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт;

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ГИШҮҮН

Т.АЮУРСАЙХАН